

Stockholms Stadshus AB
Stadsledningsförvaltningen

Dnr SSAB 2022/119 ärende 6
Dnr KS 2022/1104

Handläggare
Stockholms Stadshus AB
Kristen Stralström
Telefon: 0850829758

Till
Koncernstyrelsen
Kommunstyrelsen

Stadsledningskontoret
Charlotta Rahm
Telefon: 0850829274

Utökat borgensåtagande i Sydvästra Stockholmsregionens va-verks aktiebolag (SYVAB)

Förslag till beslut

A. Kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

1. Stockholms stad utökar befintliga borgensåtaganden för Stockholm Vatten AB:s del i SYVAB med 268,2 mnkr.
2. Samtliga Stockholms stads borgensåtaganden för SYVAB ska gälla till och med 2027-12-31.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ingå erforderliga avtal angående borgensåtagandet.
4. Beslut i ärendet justeras omedelbart.

B. Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

1. Stadsdirektören, ekonomidirektören och finanschefen ges var för sig behörighet att underteckna alla erforderliga handlingar gällande borgensåtagandet enligt punkt A.
2. Årlig borgensavgift fastställs till 0,25 procent.

Stockholms Stadshus AB

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 290 00
Fax 08-508 290 80
info@stadshusab.se
stadshusab.stockholm.se

Sammanfattning

Stockholm Vatten och Avfall (SVOA), genom Stockholm Vatten AB, äger 33 procent i SYVAB. Övriga ägare är kommunerna Botkyrka, Nykvarn, Salem och Södertälje. Det avloppsvatten som

SVOA idag avleder till Himmerfjärdsverket består av avloppsvatten från Stockholms stad och Huddinge kommun.

Efter genomförande av projektet Stockholms framtida avloppsrening (SFA) kommer SVOA att minska sin leverans av avloppsvatten till Himmerfjärdsverket och avleda det avloppsvatten som idag går via Eolshällsanläggningen till Henriksdals reningsverk.

Fram tills att avledning sker ska Stockholms stad, via Stockholm Vatten enligt gällande avtal, ställa borgen för SYVAB:s lån för nyinvesteringar i Nya krav Himmerfjärdsverket (NKH) enligt andelen levererad volym.

SYVAB:s pågående om- och tillbyggnad av Himmerfjärdsverket (NKH) innebär stora investeringar. Projektet startade 2020 och pågår till 2027. SYVAB beslutade under 2018 om grundinvesteringen motsvarande 1 181 mnkr i 2014 års prisnivå. Stadens borgensåtagande utökades då med 425 mnkr och förlängdes till 2027-12-31 (Dnr KS 2018/1777, SSAB 2018/181).

Projektet NKH pågår och för att möjliggöra fortsatt investering i nya processanläggningen i verket beslutade SYVAB:s styrelse, den 25 augusti 2022, att utöka investeringen med 745 mnkr från tidigare investeringsbeslut om 1 181 mnkr till total investering om ca 1 926 mnkr. Den utökade investeringen innebär att ägarkommunerna föreslås utöka borgensåtagandena med totalt 745 mnkr.

Förslaget innebär ett utökat åtagande för Stockholm Vatten med 268,2 mnkr och att borgensåtaganden ska gälla fram till och med 2027-12-31. Detta skulle medföra att total limit för stadens borgensåtagande utökas från befintliga 595 mnkr till 862,8 mnkr. I samband med att avledning till Henriksdal sker kommer Stockholm Vattens åtagande att minska.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av Stockholm Stadshus AB och stadsledningskontoret.

Ärendet

Bakgrund

Stockholm Vatten och Avfall (SVOA), genom Stockholm Vatten AB, äger 33 procent i SYVAB (40 av 120 aktier). Övriga ägare är kommunerna Botkyrka, Nykvarn, Salem och Södertälje. Det avloppsvatten som SVOA idag avleder till Himmerfjärdsverket

består av avloppsvatten från Stockholms stad och Huddinge kommun.

Investeringar för SYVAB och medföljande behov av att teckna borgen för dessa lån har genomförts sedan 2006. Borgensåtaganden har utökats och förlängts under årens lopp (Dnr KS 132-1089/2006, Dnr KS 132-1754/2013, Dnr KS 189-448/2016).

Kommunfullmäktige tog i mars 2019 (Dnr KS 2018/1777, SSAB 2018/181) beslut om ett nytt aktieägaravtal om deläggande i Sydvästra stockholmsregionens va-verks aktiebolag (SYVAB) gällande förvärv av Eolshällsanläggningen samt borgensåtagande om ytterligare 425 mnkr för finansiering av investeringar i Himmerfjärdsverket. Detta aktieägaravtal reglerar hur SYVAB ska förvaltas fram till dess att SVOA reducerar sina leveranser och hur SVOA:s andel i bolaget därefter ska anpassas i förhållande till det reducerade nyttjandet såsom omfördelning av ägandet mellan ägarkommunerna. Avledning planeras ske senast 2027-12-31. Efter genomförande av projektet Stockholms framtida avloppsrening (SFA) kommer SVOA att minska sin leverans av avloppsvatten till Himmerfjärdsverket och avleda det avloppsvatten som idag går via Eolshällsanläggningen till Henriksdals reningsverk.

Fram tills att avledning sker ska Stockholms stad, via Stockholm Vatten enligt gällande avtal, ställa borgen för SYVAB:s lån för nyinvesteringar i Nya krav Himmerfjärdsverket (NKH) enligt andelen levererad volym. Stockholm Vattens andel är 36 % som baseras på levererad volym till reningsverket.

SYVAB:s om- och tillbyggnad av Himmerfjärdsverket (NKH) innebär stora investeringar. Projektet startade 2020 och pågår till 2027. SYVAB beslutade under 2018 om grundinvesteringen motsvarande 1 181 mnkr i 2014 års prisnivå med ett tillägg om max 360 mnkr för räntor och risk.

Ägarkommunerna tog beslut om borgen för grundinvesteringen om totalt 1 181 mnkr. Borgensåtaganden utöver grundinvesteringen sker i särskilda beslut under projektets genomförande, vid behov. Utöver stadens befintliga tecknade borgensåtaganden för Syvab om totalt 533 mnkr finns onyttjat belopp om 61 mnkr som tecknas etappvis.

Nuläge

Projektet NKH pågår och för att möjliggöra fortsatt investering i ny processanläggningen i verket beslutade SYVABs styrelse, den 25 augusti 2022, att utöka investeringen med 745 mnkr från tidigare

investeringsbeslut om 1 181 mnkr till total investering ca 1 926 mnkr.

Utökningen består av den initiala maximala bedömningen gällande räntor och risk med 360 mnkr samt en uppdaterad bedömning om 385 mnkr vilket motsvarar 25 % för hela investeringen. Den nya kostnadsbedömningen görs i rådande läge med ökad inflation, räntor, risker och vissa enskilda poster såsom stål, maskindelar och elektronik mm.

Den utökade investeringen innebär att ägarkommunerna föreslås utöka borgensåtagandena med totalt 745 mnkr. Fördelning av borgensåtagandena mellan ägarkommunerna sker baserat på levererad volym, se fördelningsnyckel och belopp (mnkr) i nedan tabell.

	Borgens- åtaganden före NKH	Borgen NKH Fördelni ngs- nyckel Andel %	Borgen NKH (grundinves tering i 2024 års prisnivå)	Borgen NKH steg 2 (utökad investeri ng)	Nytt totalt borgens- åtagande
Botkyrka kommun	113,0	27 %	319,0	201,2	633,2
Södertälje kommun (genom Telge i Södertälje AB)	147,2	29 %	342,0	216,1	705,3
Nykvarn kommun	7,9	3 %	35,0	22,4	65,3
Stockholm & Huddinge kommun (genom Stockholm Vatten AB)	169,6	36 %	425,0	268,2	862,8
Salems kommun	37,0	5 %	59,0	37,3	133,3
Summa:	474,7	100 %	1 180,0	745,0	2 399,7

Förslaget innebär ett utökat åtagande för Stockholm Vatten med 268,2 mnkr och att samtliga borgensåtaganden för SYVAB ska gälla fram till och med 2027-12-31. Detta medför att total limit för borgensåtagande utökas från befintliga 595 mnkr till 862,8 mnkr. I

samband med att avledning till Henriksdal sker kommer Stockholm Vattens åtagande att minska.

Risker

Det finns fortsatt risker kopplade till genomförandet av investeringen avseende ekonomi och tid. I det fall investeringen blir högre än beräknat kommer SVOA:s kostnader för avloppsrening i Himmerfjärdsverket bli högre än beräknat och stadens borgensåtagande öka med vår andel av ägandet. Förseñas projektet kan förutsättningarna för avledning av avloppsvatten till Henriksdalsverket försvåras.

Koncernledningen och stadsledningskontoret ser fortsatt risker med ytterligare kostnadsökningar relaterat till projekt NKH. Detta utökade borgensåtagande är baserat på 25 % kostnadsökning (inflation) under projektets löptid fram till 2027. Med dagens siffror då inflationen i årstakt (KPIF) mäts till 9,3 % för oktober 2022 upplevs 25 % för hela projektperioden som lågt.

Synpunkter och förslag

Enligt styrdokumentet *Finanspolicy för Stockholms stad* (Dnr KS 2022/171) ska all borgensteckning vara belopps- och tidsbegränsad. Borgensåtaganden som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. Restriktivitet ska gälla för tecknande av stadens borgen. Godkännande ska endast ske i undantagsfall och enbart om all annan möjlighet till finansiering har beaktats. En årlig marknadsmässig avgift ska utgå.

Stadens finanspolicy innehåller följande villkor för att en borgensteckning ska tillstyrkas:

- Ändamålet ska stödja stadens mål för verksamheten i enlighet med inriktning angiven i budget för staden.
- Verksamheten ska ha en långsiktig plan och inriktning som ger staden och dess medborgare ett tydligt mervärde, på både kort och lång sikt.
- Verksamheten ska vila på realistiska ekonomiska grunder.

Nya skärpta miljökrav är så högt ställda att det krävs en omfattande om- och tillbyggnad av anläggningen i Himmerfjärdsverket. Det föreslagna utökade borgensåtagandet om 268,2 mnkr avser finansieringen av en nödvändig investering för att säkra framtida kapacitet för omhändertagande av avloppsvatten. Koncernledningen och stadsledningskontoret anser att investeringen uppfyller de villkor som ställs i finanspolicyen, och att borgensåtagandet därmed

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, VD	2022-12-07
Anette Scheibe Lorentzi, Vice vd	2022-12-06